

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vniuersa Theologia Scholastica, Speculatiua, Practica

Ad methodum S. Thomæ, quatuor Tomis comprehensa

Tanner, Adam

Ingolstadii, 1626

Index Disputationis IV. De Sanctissima Trinitate Divinarvm personarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72856)

XI. Quare & gratiam congruam prædestinatorum propriam illis selegit; illis non item: utriusque sine meritis. XII. Gratiam tamen sufficientem largitur omnibus; nec vel in prædestinatis, vel in reprobis usum liberi arbitrii interuertit. XIII. Vult seriuo, hortatur, præcipit, incitat, allicit, ut omnes saluetur; atque ideo bene operentur, ac in finem perseuerent, uti possunt. XIV. Neque verò aut illos sine præiis meritis usque ad finem perdurantibus saluat; nec istos sine demeritis damnat. XV. Corona ergo ex meritis confertur; quæ gratis prædestinatur: pœna & damnatio sine præiis demeritis nec infligitur, nec destinatur. XVI. Eo maius beneficium est Dei prædestinationis, quo minus ex debito est impensum. XVII. Tanto magis agnoscitur hoc beneficium Dei, quanto paucioribus est impensum. XVIII. Nemo ergo de bono efferri debet, quia si verè bonum, & ad vitam æternam conducibile est, ex abyssu gratuitæ miserationis & prædestinationis Dei est depromptum. XIX. Hæc est abyssus misericordiæ Dei, quod in pari causa damnationis, quibus voluit est miseris. XX. Hæc est abyssus diuinæ iustitiæ, quod in pari occasione miserendi, quos voluit damnauit. XXI. Hæc est abyssus humanæ miseriæ, quod solam miserendi materiam exhibere potest, non causam. XXII. Non prius, non simul, sed omni modo posterius est miseratione, quicquid in nobis ad miserendum mouere poterat mis-

ricordem Deum, præter miseriam. XXIII. Hæc nostra miseria diuinam exaltat misericordiam; & diuina misericordia nostram detegit miseriam. Ita abyssus miseriæ inuocat abyssum misericordiæ, ne absorbeat ab abyssu iustitiæ.

XXIV. Sed nec lege ordinaria infallibiliter, quisquam scit, prædestinatus ne sit, an reprobus; sed omnia in futuro seruantur incerta. XXV. Omnes tamen bene sperare possumus & debemus; nec desperare de quoquam, dum viuimus. XXVI. Multo minus contemnere quenquam; aut superbe efferri contra quenquam; quia nescimus, an ille fortè prædestinatus sit, nos reprobis. XXVII. Multi enim hodie viuunt iusti, & sunt reprobis; multi viuunt peccatores, & sunt prædestinati. XXVIII. Inter spem ergo & metum, dum tempus habemus, cum diuinæ gratiæ auxilio, omnibus parato, operemur bonum ad omnes. XXIX. Certi enim sumus, nos saluandos, si usque in finem in bono perseueremus, uti possumus; nec aliter: certi nos damnandos, si culpa nostra deficiamus in bono; nec aliter. XXX. Humiliemur denique sub potenti manu Dei; & occultis quidem, sed iustis tamen iudicijs eius acquiescamus. Ut nec in se gloriatur omnis caro; neque de Deo desperet vlla caro; sed

Deum pie glorificemus omnes, dum viuimus, beati plañe futuri, si ita vixerimus. Amen.

FINIS DISPUTATIONIS TERTIÆ.

INDEX DISPUTATIONIS IV.

DE SANCTISSIMA TRINITATE DIVINARVM
personarum.

Quæstio I. De personis diuinis, earumque numero, similitudine, æqualitate, identitate, ordine, & perfectione, secundum se, & in genere.

Dubium I. Quid nomine Trinitatis, personæ, hypostasis, substantiæ, vsq; & essentiæ in diuinis intelligatur.

II. Qua ratione Trinitatis mysterium à nobis in hac vita cognoscatur; an etiam naturali ratione & euidenter.

III. Quis sint personæ diuinæ.

IV. Qua ratione dissoluenda sint obiectiones, contra sanctissimæ Trinitatis mysterium pugnantes.

V. Qua ratione vocula & ratio personæ communis sit omnibus personis diuinis, & de singulis prædicetur.

VI. An præter tres substantias & hypostases personales, sit in Deo substantia quadam absoluta non personalis & communis omnibus tribus personis.

VII. Qua ratione personæ diuinæ se habeant ad essentialiam, ac attributa essentialia; & quomodo tum de utrisq; inter se comparatis; tum vniuersim de his

quæ pertinent ad unitatem & pluralitatem in Deo loquendum sit.

VIII. An & quomodo diuinæ personæ sint inter se similes æquales, (saluo tamen originis ordine) & idem in essentiâ, atq; in se mutuo existentes.

Quæstio II. De processione siue origine diuinarum personarum.

Dubium I. An, quales, & quot sint in Deo processiones personarum, siue ad intra.

II. An processiones personarum immediate sint à natura, seu essentiâ diuinâ; an per aliquam eius operationem, & qualem.

III. Per quasnam operationes intellectus aut voluntatis procedant diuinæ personæ.

IV. Sitne in diuinis actus intelligendi & amandi principium quo producendi personas; an ipsa productio.

V. Quodnam sit principium quo & potentia productiua personarum, seu actuum notionalium; quisve terminus formalis eorundem actuum.

VI. Vtrum processiones seu productiones personarum sint actus voluntarij & liberi, an naturales, seu per modum naturæ.

VII. An

VII. An aliqua processio in diuinis sit vera proprieq; di-
Et generatio.

VIII. Virum in diuinis sit alia processio à generatione Ver-
bi; & in quo proprie à generatione differat.

Quaestio III. De relationibus, notionibus, origini-
bus, seu actibus notionalibus, ac proprietatibus
personarum; & constitutione ea-
rundem.

Dubium I. An, quae, & quot sint relationes reales in Deo.

II. Quomodo relationes ab essentia, inter se, & à personis
distinguantur.

III. Virum relationes personarum in Deo sint de essen-
tia, ratione, & conceptu Diuinitatis, de q; ea in abstra-
cto formaliter praedicentur; & an vicissim essentia
diuina sit de ratione & conceptu relationum.

IV. Virum relationes reales in Deo formaliter sint perfe-
ctiones, & quales; & quomodo ratione earundem
multiplicentur in diuinis tum transcendentia cate-
ra, tum existentia.

V. Quid, & quot in Deo sint notiones, origines, seu actus
notionales, ac proprietates personarum; & quomodo
haec tum inter se mutuo, tum ad relationes se habeat.

VI. Quanam ratione primo ac formaliter constituantur
& distinguantur personae diuinae, an per propria-

tes, seu relationes personales, an per origines, seu actus
notionales; an utriusque seu neutris.

Quaestio IV. De personis singulis in specie, ea-
rumque missione.

Dubium I. De variis nominibus, & appellationibus pri-
mae personae, nimirum patris; quaeque sit eorum no-
minum vis & significatio.

II. De variis nominibus & appellationibus secundae per-
sonae seu Filii, quaeque sit eorum ratio & usus.

III. Procedatne Filius tam ex cognitione omnium eorum,
quae in Deo sunt formaliter, quam ipsarum etiam
creaturarum.

IV. De variis nominibus & appellationibus tertiae per-
sonae, hoc est, Spiritus sancti; quaeque sit eorum signi-
ficatio ac sensus.

V. An & qua ratione Spiritus sanctus procedat à Patre
& Filio, ac per Filium.

VI. An Spiritus sanctus distingueretur à Filio, si ab eo
non procederet.

VII. An Spiritus sanctus procedat à Patre & Filio, velut
uno principio & spiratore, ac duobus spirantibus.

VIII. An Pater & Filius se & creaturas diligant Spiritu
sancto.

IX. De missione diuinarum personarum; an scilicet,
quae, à quibus, ad quid, & quando mittantur.

DISPUTATIO IV.

De Sanctissimâ Trinitate diuinarum Perso- narum.

S. Thom. 1. p. q. 27. vsque ad 43. inclusiuè.

Magister & DD. in 1. dist. 2. vsque ad 34. inclusiuè.

Argumentum & ordo Disputationis.

Postquam haecenus duabus praecedentibus disputationibus
de essentia, & attributis diuinis, quae Deo, prout essentia v-
nus est, conueniunt, egimus, conuenienti ordine sequitur, ut
priusquam de operibus diuinis, quae extra se Deus producit,
tractetur, de ipso Deo, quae trinus est in personis, adeoque de ipsa Sanctissi-
ma Trinitate diuinarum personarum agamus. Quam ordinis rationem
etiam S. Thomas hic 1. parte initio quaestionis 27. his verbis assignauit:
Consideratis, inquit, his, quae ad diuinam essentiam unitatem pertinent,
restat considerare de his, quae pertinent ad Trinitatem personarum in
diuinis. Quamuis autem S. Thomas septendecim omnino quaestioni-
bus; Scholastici autem veteres cum Magistro loc. cit. triginta duabus
distinctionibus materiam hanc fuse prorsus explicauerint; mihi tamen
& breuitatis, & commodioris methodi, faciliusque doctrinae causa, vi-
sum est consultius, ommissa proluxa tractatione eorum, quae contra Anti-

V u 4

trinita-